

Jukka Kinnunen: Exitus

I MINÄ

Istun kahvipöydässäsi. Toinen kuppi kahvia on menossa, ja jutustelu sujuu kuin itsestään, kuten vanhojen ystävien kesken kuuluukin. Maistan erinomaista rahkapiirakkaa, jonka olet tehnyt vierailuani varten. Keskustelemme miehesi kanssa autoilun kalleudesta ja verotuksen epäoikeudenmukaisuudesta. Yritän vähän keventää keskustelua ja muistelen vanhaa puujalkavitsiä. Katson sinuun ja sanon: "Tiedättekös mitä puolalaiset tekevät Neuvostoliitossa?" Katsot vähän ilkkurisesti ja toteat: "En, no mitä?" Vastaan: "Pitävät sähköjohtoja y-". Päässäni välähtää valkohehkuinen tuska. Hyvin nopeasti sen peittää kuitenkin mustuus, joka valahtaa ... jostain. En enää tiedä. En enää tunne.

II SINÄ

Olen tullut käymään kylässä, olet tehnyt hienon rahkapiirakan, joka tuntuu tekevän kauppansa. Jutustelen miehesi kanssa autoilun kalleudesta ja verotuksen epäoikeudenmukaisuudesta. Tunnun sinusta hieman vaivautuneelta, ja näyttää ilmiselvästi, että haluan vähän vaihtaa puheenainetta. Aloitan: "Tiedättekös mitä puolalaiset tekevät Neuvostoliitossa?" Ahaa, tuumaillet, puujalkavitsi. Tämä voi tietysti olla hauskakin, jos vaan ei ole kovin vanha. Päätät ryhtyä leikkiin: "En, no mitä?" Vinkkaan sinulle ja totean: "Pitävät sähköjohtoja y-". Siinä samassa näet kuitenkin jotain katoavan silmistäni. Aivan pienen hetken vain, pienen ikuisuuden - ja sitten näet minun kaatuvan kahvikuppini ja piirakkalautaseni päälle. Kiljaiset: "Herrajjumala!" Säntäät ylös penkistäsi, penkkisi kaatuu taaksepäin. Miehesi myös nousee ja hänen kasvoiltaan kuvastuu järkytys. "Mikä nyt tuli?" Tulet pöydän toiselle puolelle, yrität nostaa päätäni. Sanot miehellesi: "Autauta nyt! Joku kohta! Nostetaan hänet lattialle." Te saatte hädintuskin liikutettua painavan ruumiini lattialle selälleen. Kahvia on läikkynyt rinnuksilleni ja leuassani on vähän rahkapiirakkaa. Silmälasini vinksottavat kummasti. Sanot miehellesi: "Anna hänelle ensiapua, minä soitan ambulanssin!" Miestäsi tuntuu hieman kauhistuttavan, mutta näet hänen terästäytyvän. Miehesi kokeilee pulssia kaulasta ja sanoo: "Sydän lyö, mutta tuntuu heikkenevän." Toteat: "Hiero sitten sydäntä!" Miehesi havaitsee, että hengitykseni on lakkaamassa.

Hän aloittaa elvytyksen. Viisi painallusta. Sitten ottaa nenästani kiinni ja taivuttaa niskaani niin että ilma menee keuhkoihin ja puhaltaa. Taas viisi painallusta. Puhallus. Soitat 112:een. "Täällä N.N. L-kylästä, osoite K-katu 15. Täällä on sairauskohtaus. Tarvitaan ambulanssi ja nopeasti." Hätäkeskuspäivystäjä kartoittaa tilannetta. Selostat: "Hän vain istui ja kertoi jotain, ja sitten hän kaatui piirakkaansa. Siirsimme hänet lattialle. Mieheni elvyttää häntä juuri." Päivystäjä esittää tarkentavia kysymyksiä. Viimein hän antaa luvan sulkea puhelin. "Yritämme saada teille apua mahdollisimman pian." Alkaa odotus. Menet etuovelle ja avaat sen valmiiksi hoitajaa varten. Miehesi toteaa: "Ei tästä taida tulla mitään. Hengitys ei lähde käyntiin, eikä pulssiakaan enää tunnu." Sähähdät: "Jatka vain. Minä jatkan sitten kun et enää jaksa". Miehesi jaksaa elvyttää vielä noin kolmisen minuuttia, jotka tuntuvat sinusta valovuoden mittaisilta. "En enää jaksa. Yritä sinä nyt." Siirryt lattialle ruumiini viereen ja sinuakin hieman etoo. Mutta jaksettava on, terästäydyt. Miehesi nousee polviltaan ihan voipuneena ja lähtee etuovea kohti. Jatkat elvytystä. Ilman mitään muutosta. Kaukaisuudesta alkaa kuulua ambulanssin ulinaa, joka voimistuu. Auto kurahtaa pihaan, sinä elvytät edelleen ja miehesi opastaa ensihoitajia. Hoitajat tulevat sisään arvioimaan tilanteen. Hoitajat hakevat autosta parit. Ensihoitaja jatkaa elvytystä. Hoitaja toteaa tilanteen, että sydän ei lyö eikä hengitys toimi. Hän ottaa happimaskin ja panee sen kasvoilleni. Hoitajat nostavat parit autoon. Näet toisen hoitajan panevan jotkin pienen silitysraudan näköiset laitteet rintani päälle ja painavan nappulaa. Ruumiini nytkähtää. Kuljettaja sulkee oven ja siirtyy ajamaan. Hätävilkut vilkuttelevat sinistä ja pillien soidessa ambulanssi poistuu pihasta. Aivan voipuneena alat itkeä.

III OIKEUSLÄÄKÄRI

Vainaja on 48-vuotias obeesi mies. Sairauskertomuksen mukaan diabeetikko, ei ole ollut kovin hyvässä hoitotasapainossa... Avauksessa todettu laaja aivohemorragia...

--

Korkeakoskella 28.8.2012

Kirjallisuutta:

Kari Karkola: Kuolema. Oikeuslääkäri selvittää. Duodecim. 2011.